СИЛЛАБУС
2024-2025 оқу жылының күзгі семестрі
«6В02205 Тарих», «6В03204 Архивтану, құжаттану және құжаттаманы басқаруды қамтамасыз ету» білім беру бағдарламалары

Пәннің ID және атауы	Білім алушының өзіндік жұмысын (БӨЖ)	Кредиттер саны			Кредит-тердің жалпы саны	Оқытушының жетекшілігімен білім алушының өзіндік жұмысы (ОБӨЖ)
		Дәрістер (Д)	Семинар сабақтар (СС)	Зерт. сабақтар (ЗС)		
102748-Қосалқы тарихи пәндер	*СӨЖ* 5.	3	3		6	*ОБӨЖ* саны 6.

ПӘН ТУРАЛЫ АКАДЕМИЯЛЫҚ АҚПАРАТ				
Оқыту түрі	**Циклы, компоненті**	**Дәріс түрлері**	**Семинар сабақтарының түрлері**	**Қорытынды бақылаудың түрі мен платфомасы**
Оффлайн	БП, ЖОО компоненті ЖК, М4	Дәріс материалдарын баяндау, берілген дәріс мәтінін бірлесе талдау	Семинар сабағы тапсырмаларын талдау, пікірталас	Дәстүрлі ауызша (оффлайн)
Дәріскер (лер)	Төлебаев Тұрғанжан Әбеуұлы			
e-mail:	Tur-07@mail.ru			
Телефоны:	87071956050			
Ассистент (тер)	Қожабергенова Жазира Бекеновна			
e-mail:	Zhasira.kozhabergenova@gmail.com			
Телефоны:	87784979228			

ПӘННІҢ АКАДЕМИЯЛЫҚ ПРЕЗЕНТАЦИЯСЫ		
Атауы::Қосалқы тарихи пәндер[58] Пәннің мақсаты студенттердің арнайы тарихи пәндер білімдерін олардың кәсіби қызметінде пайдалану	**Оқытудан күтілетін нәтижелер (ОН)***	**ОН қол жеткізу индикаторлары (ЖИ)**

қабілетін қалыптастыру. ҚТП принциптері мен әдістері, қазіргі заманғы арнайы тарихи пәндерде қолданылатын негізгі ұғымдар мен терминдердің мазмұны, арнайы тарихи пәндердің қалыптасу және даму тарихы, қалыптасу кезеңдері, қазіргі жағдайы, ҚТП тарихи және архивтанулық зерттеулеріндегі ерекшеліктері мен рөлдері қарастырылады.		
	1. Қосалқы тарихи пәндер салаларының атаулары мен түсініктерін талдауға.	1.1 Қосалқы тарихи пәндердің ерекшелігін түсінеді
		1.2 Қосалқы тарихи пәндердің аттарын біледі
	2. Қосалқы тарихи пәндердің салаларының өзара байланысы мен ерекшелігін ашуға.	2.1 Ономастиканың ерекшеліктерін біледі
		2.2 Геральдика мен тарихи метрологияның байланысын ажыратады
	3. Әлемдегі тарихи оқиғалардың нақты уақытын, орнын, әр түрлі қырынан қарастыру әдістерін игеруге.	3.1 Хронология мен топонимиканың байланысын біледі
		3.2 Уақытты анықтау әдістерін біледі
	4. Қосалқы тарихи пәнді оқыту арқылы отандық тарих ғылымының дамуын, оның тарихи оқиғаларының шынайылық негізде жазылғанын саралауға.	4.1 Қосалқы тарихи пәндер (ҚТП) тарих ғылымымен байланысын түсінеді
		4.2 Қосалқы тарихи пәндердің деректанумен байланысын меңгерген

	5. Қосалқы тарихи пәндер бойынша алған білімдерін кәсіби қызмет саласында қолдана білуге.	5.1 Тарихи зерттеулердегі қосалқы тарихи пәндерде алған білімін пайдаланады
		5.2 Қосалқы тарихи пәндерден алған білімін археология мен этнологияны оқу барысында пайдалана біледі
Пререквизиттер	Қазақстан тарихы, Дүниежүзі тарихы, Деректану негіздері	
Постреквизиттер	Теориялық деректану; тарихтың теориясы мен методологиясы	
Оқу ресурстары	**Әдебиет:** **Негізгі:** 1. Введение в специальные исторические дисциплины. Учебник для студентов выс. Уч. заведений/ под ред. Г.А. Леонтьевой. М., 2000. 2. Төлебаев Т.Ә. Қосалқы тарихи пәндер. 1-бөлім. Оқу құралы. Алматы, Қазақ университеті, 2013. 3. Төлебаев Т.Ә. Қосалқы тарихи пәндер. 11-бөлім. Оқу құралы. Алматы, Қазақ университеті, 2015. 4. Төлебаев Т.Ә. Қосалқы тарихи пәндер. 1-бөлім.Электронды оқу құралы. Қазақ университеті, Алматы, 2016. 5. Төлебаев Т.Ә. Қосалқы тарихи пәндер. 11-бөлім. Электронды оқу құралы. Алматы, Қазақ университеті, 2016. 6. Төлебаев Т.Ә. Қосалқы тарихи пәндер. Оқу құралы. Алматы, Қазақ университеті, 2017. **Қосымша:** 7. Е. Шаймерден. Қазақ елінің рәміздері. Алматы, 2006 8. Сейдімбек А. Қазақтың ауызша тарихы. Астана, 2007. 9. Жеріңнің аты - Еліңнің хаты. Энциклопедиялық анықтамалық-Алматы, «Аруна», 2010. 10. Михаил Маркович Кром. Тарихи антропология. А,. 2016 **Зерттеушілік инфрақұрылымы** 1.ҚР ҰҒА Ш.Уәлиханов атындағы тарих және этнология институты; 2. Тарих факультеті жанындағы «Дүниежүзі тарихын зерттеу орталығы»; **Мәліметтердің кәсіби ғылыми базасы** 1. 1. Әл-Фараби кітапханасы; 2**.** Ұлттық кітапхана; **Интернет-ресурстар**	

	1. http://elibrary.kaznu.kz/ru 2.

Пәннің академиялық саясаты	Пәннің академиялық саясаты әл-Фараби атындағы ҚазҰУ-дың Академиялық саясатымен және академиялық адалдық Саясатымен айқындалады. Құжаттар Univer ИЖ басты бетінде қолжетімді. **Ғылым мен білімнің интеграциясы.** Студенттердің, магистранттардың және докторанттардың ғылыми-зерттеу жұмысы – бұл оқу үдерісінің тереңдетілуі. Ол тікелей кафедраларда, зертханаларда, университеттің ғылыми және жобалау бөлімшелерінде, студенттік ғылыми-техникалық бірлестіктерінде ұйымдастырылады. Білім берудің барлық деңгейлеріндегі білім алушылардың өзіндік жұмысы заманауи ғылыми-зерттеу және ақпараттық технологияларды қолдана отырып, жаңа білім алу негізінде зерттеу дағдылары мен құзыреттіліктерін дамытуға бағытталған. Зерттеу университетінің оқытушысы ғылыми-зерттеу қызметінің нәтижелерін дәрістер мен семинарлық (практикалық) сабақтар, зертханалық сабақтар тақырыбында, силлабустарда көрініс табатын және оқу сабақтары мен тапсырмалар тақырыптарының өзектілігіне жауап беретін ОБӨЗ, БӨЗ тапсырмаларына біріктіреді. **Сабаққа қатысуы.** Әр тапсырманың мерзімі пән мазмұнын іске асыру күнтізбесінде (кестесінде) көрсетілген. Мерзімдерді сақтамау баллдардың жоғалуына әкеледі. **Академиялық адалдық.** Практикалық/зертханалық сабақтар, БӨЖ білім алушының дербестігін, сыни ойлауын, шығармашылығын дамытады. Плагиат, жалғандық, шпаргалка пайдалану, тапсырмаларды орындаудың барлық кезеңдерінде көшіруге жол берілмейді. Теориялық оқыту кезеңінде және емтихандарда академиялық адалдықты сақтау негізгі саясаттардан басқа «Қорытынды бақылауды жүргізу Ережелері», «Ағымдағы оқу жылының күзгі/көктемгі семестрінің қорытынды бақылауын жүргізуге арналған Нұсқаулықтары», «Білім алушылардың тестілік құжаттарының көшіріліп алынуын тексеру туралы Ережесі» тәрізді құжаттармен регламенттеледі. **Инклюзивті білім берудің негізгі принциптері.** Университеттің білім беру ортасы гендерлік, нәсілдік/этникалық тегіне, діни сенімдеріне, әлеуметтік-экономикалық мәртебесіне, студенттің физикалық денсаулығына және т.б. қарамастан, оқытушы тарапынан барлық білім алушыларға және білім алушылардың бір-біріне әрқашан қолдау мен тең қарым-қатынас болатын қауіпсіз орын ретінде ойластырылған. Барлық адамдар құрдастары мен курстастарының қолдауы мен достығына мұқтаж. Барлық студенттер үшін жетістікке жету, мүмкін емес нәрселерден гөрі не істей алатындығы болып табылады. Әртүрлілік өмірдің барлық жақтарын күшейтеді. Барлық білім алушылар, әсіресе мүмкіндігі шектеулі жандар, телефон/e-mail 8707 1956050, Tur-07@mail.ru немесе Zoom-тегі бейне байланыс арқылы кеңестік көмек ала алады. Қосалқы тарихи пәндер

Войти Zoom Конференция
https://us04web.zoom.us/j/7755746756?omn=71708286780

Идентификатор конференции: 775 574 6756
Код доступа: X08aTh

МООС интеграциясы (massive openlline course). МООС-тың пәнге интеграциялануы жағдайында барлық білім алушылар **МООС**-қа тіркелуі қажет. **МООС** модульдерінің өту мерзімі пәнді оқу кестесіне сәйкес қатаң сақталуы керек.

Назар салыңыз! Әр тапсырманың мерзімі пәннің мазмұнын іске асыру күнтізбесінде (кестесінде) көрсетілген, сондай-ақ **МООС**-та көрсетілген. Мерзімдерді сақтамау баллдардың жоғалуына әкеледі.

БІЛІМ БЕРУ, БІЛІМ АЛУ ЖӘНЕ БАҒАЛАНУ ТУРАЛЫ АҚПАРАТ

Оқу жетістіктерін есептеудің баллдық-рейтингтік әріптік бағалау жүйесі

аға	**Баллдардың сандық баламасы**	**% мәндегі баллдар**	**Дәстүрлі жүйедегі баға**
	4,0	95-100	Өте жақсы
-	3,67	90-94	
+	3,33	85-89	Жақсы

Бағалау әдістері

Критериалды бағалау – айқын әзірленген критерийлер негізінде оқытудың нақты қол жеткізілген нәтижелерін оқытудан күтілетін нәтижелерімен ара салмақтық процесі. Формативті және жиынтық бағалауға негізделген.

Формативті бағалау – күнделікті оқу қызметі барысында жүргізілетін бағалау түрі. Ағымдағы көрсеткіш болып табылады. Білім алушы мен оқытушы арасындағы жедел өзара байланысты қамтамасыз етеді. Білім алушының мүмкіндіктерін айқындауға, қиындықтарды анықтауға, ең жақсы нәтижелерге қол жеткізуге көмектесуге, оқытушының білім беру процесін уақтылы түзетуге мүмкіндік береді.

				Дәрістер, семинарлар, практикалық сабақтар (пікірталастар, викториналар, жарыссөздер, дөңгелек үстелдер, зертханалық жұмыстар және т.б.) кезінде тапсырмалардың орындалуы, аудиториядағы жұмыс белсенділігі бағаланады. Алынған білім мен құзыреттілік бағаланады. **Жиынтық бағалау –** пән бағдарламасына сәйкес бөлімді зерделеу аяқталғаннан кейін жүргізілетін бағалау түрі. БӨЖ орындаған кезде семестр ішінде 3-4 рет өткізіледі. Бұл оқытудан күтілетін нәтижелерін игеруді дескрипторлармен арақатынаста бағалау. Белгілі бір кезеңдегі пәнді меңгеру деңгейін анықтауға және тіркеуге мүмкіндік береді. Оқу нәтижелері бағаланады.	
	3,0	80-84		**Формативті және жиынтық бағалау** Оқытушы бағалаудың өз түрлерін енгізеді немесе ұсынылған нұсқаны қолданады	**% мәндегі баллдар** Оқытушы өзінің баллдарға бөлуін күнтізбеге (кестеге) сәйкес пункттерге енгізеді. Емтихан және пән бойынша қорытынды балл өзгермейді.
-	2,67	75-79		Дәрістердегі белсенділік	5
+	2,33	70-74		Практикалық сабақтарда жұмыс істеуі	20
	2,0	65-69	Қанағаттанарлық	Өзіндік жұмысы	25
-	1,67	60-64		Жобалық және шығармашылық қызметі	10
+	1,33	55-59		Қорытынды бақылау (емтихан)	40
	1,0	50-54		ЖИЫНТЫҒЫ	100
X	0,5	25-49	Қанағаттанарлықсыз		
	0	0-24			

Оқу курсының мазмұнын іске асыру күнтізбесі (кестесі). Оқытудың және білім берудің әдістері.

Аптасы	Тақырып атауы	Сағат саны	Макс. балл
МОДУЛЬ 1 **Ономастика мен генеалогия**			

1	**Д. Кіріспе. Тарихи қосалқы пәндердің тарих ғылымындағы орны мен маңызы**	**1**	**1**
	СС 1. **1. Қосалқы тарихи пәннің мақсаты мен міндеттері** **2. Қосалқы тарихи пәндердің тарих ғылымындағы орны**	2	**8**
2-3	**Д 2. Ономастика**	1	**2**
	СС 2. **1. Ономастика: ұғымы, оқып –үйрену қажеттіктері** **2. Антропонимияның деректік маңызы** **3. Қазақ антропонимикасы** **4. Т. Жанұзақов қазақ есімдері туралы**	4	**16**
	ОБӨЖ 1. БӨЗ 1 орындау бойынша кеңестер		
4	**Д 3. Тарихи топонимика**	**1**	**1**
	СС 3. **1. Тарихи топонимика** **2. Қазақстандық топонимика мәселелері**	2	**8**
	БӨЗ 1. Алматы қаласының көше атаулары (топтық жоба)		**21**
5	**Д 4. Генеалогия**	**1**	**1**
	СС 4. **1. Генеалогия: мәні мен мазмұны** **2. Генеалогиялық деректер мен зерттеу әдістері**	2	**7**
6	**Д 5. Қазақ шежіресі**	**1**	**1**
	СС 5. **1. Қазақтың арғы тегі туралы** **2. Қазақ шежірелері**	2	**7**
	ОБӨЖ 2. БӨЗ 2 орындау бойынша кеңестер		
МОДУЛЬ 2 Тарихи уақыт және тарихи кеңістік			
7	**Д 7. Хронология**	**1**	**1**
	СС 7. **1. Тарихи хронология** **2. Қазақтың жыл санау жүйесі**	**2**	**7**

	БӨЗ 2. Шығыстық және европалық күнтізбелер (жазбаша сипаттамалар)		**19**
Аралық бақылау 1			**100**
8-9	**Д 6. Нумизматика**	**2**	**2**
	СС 6. **1. Нумизматика** **2. Монета жасау тарихынан** **3. Қазақ теңгелері тарихынан** **4. Қазіргі қазақ теңгелері**	**4**	**14**
	ОБӨЖ 3. БӨЗ 3 орындау бойынша кеңестер		
10	**Д 10.Тарихи метрология**	**1**	**1**
	СС 10. **1. Тарихи метрология** **2. Халықаралық өлшем бірліктері**	**2**	**7**
	БӨЗ 3. Қазақтың дәстүрлі өлшем бірліктері		**10**
МОДУЛЬ 3 Жазу және рәміздер			
11-12	**Д 11. Палеография**	**1**	**2**
	СС 11. **1. Жазудың пайда болуы мен қалыптасуы** **2. Қазақ жазуы туралы**	**2**	**14**
	ОБӨЖ 4. БӨЗ 4 орындау бойынша кеңестер		
13	**Д 13. Тарихи география мен картография**	**1**	**1**
	СС 13. **1. Тарихи кеңістік туралы** **2. Қазақстанның тарихи кеңістігі**	**2**	**7**
	БӨЗ 4 Қазақ жазуының тарихы және бүгінгі жағдайы (пікірталас)		**14**
14	**Д 14. Сфрагистика**	**1**	**1**
	СС 14. **1. Мөрлер мен тулар: тарихы мен сипаттамасы** **2. Қазақ мөрлері мен тулары**	**2**	**7**
	ОБӨЖ 5. БӨЗ 5 орындау бойынша кеңестер		
15	**Д 15. Геральдика**	**1**	**1**
	СС 15. **1. Геральдика ұғымы** **2. Теориялық геральдика**	**2**	**7**
	БӨЗ 5. Қазақстандық гербтер мен тулар		**12**
	ОБӨЖ 6. Емтиханға дайындалу бойынша кеңестер		
Аралық бақылау 2			**100**

Қорытынды бақылау (емтихан)	**100**
Пән үшін жиынтығы	**100**

Декан ____________________________________ **Байгунаков Д.С.**

Оқыту және білім беру сапасы бойынша
Академиялық комитетінің төрағасы ___________________ **Бижанова М.Т.**

Кафедра меңгерушісі _______________________ **Мырзабекова Р.С.**

Дәріскер ____________________________________ **Төлебаев Т.Ә.**

СӨЖ бойынша оқу нәтижелерін бағалау рубрикаторы

	ДЕСКРИПТОРЛАР				
	«Өте жақсы»	**«Жақсы»**	**«Қанағаттанарлық»**	**«Қанағаттанарлықсыз»**	
	СӨЖ1 21 **СӨЖ2 19** **СӨЖ3 10** **СӨЖ4 12** **СӨЖ5 14**	**СӨЖ1 15** **СӨЖ2 12** **СӨЖ3 7** **СӨЖ4 9** **СӨЖ5 10**	**СӨЖ1 10** **СӨЖ2 9** **СӨЖ3 5** **СӨЖ4 7** **СӨЖ5 8**	**СӨЖ1 6** **СӨЖ2 5** **СӨЖ3 3** **СӨЖ4 3** **СӨЖ5 4**	**СӨЖ1 21** **СӨЖ2 19** **СӨЖ3 10** **СӨЖ4 12** **СӨЖ5 14**

Тапсырманың теориясы мен тұжырымдамасын білу және түсіну.	«Өте жақсы» бағасы тапсырманың теориясы толық көрініс тапқан, әр тұжырым мен қорытындының егжей-тегжейлі дәлелдерін қамтитын, логикалық және дәйекті түрде құрылған өзіндік жұмыс үшін қойылады.	«Жақсы» бағасы теориялық мәселелер біршама ашылған, бірақ кейбір мәселелер толық қамтылмаған, негізгі қағидалардың қысқартылған дәлелдері көрсетілген жағдайда қойылады, материалды жеткізудің қисыны мен дәйектілігінде қате жіберілуі мүмкін. Тапсырмада кейбір стилистикалық қателіктер жіберілуі, терминдер дұрыс қолданылмауы мүмкін.	«Қанағаттанарлық» баға өзіндік жұмыста теориялық тапсырма толық ашылмаған жағдайда қойылады, негізгі қағидалар үстіртін дәлелденген, баяндамада композициялық диспропорцияларға, материалды ұсынудың логикасы мен дәйектілігінің бұзылуына жол берілген.	Тапсырманың теориялық тұжырымдамаларын дұрыс аша алмау, қате дәлелдеу, дұрыс емес қорытынды жасау.	Тапсырма бойынша негізгі ұғымдарды, теориялық тұжырымдамаларды білмеу, нақты фактілер мен оқиғаларды білмеу.
Таңдалған әдістеме мен технологияны нақты практикалық тапсырмаларға қолдану.	СӨЖ тапсырмаларын толық орындау, жұмысты толыққанды қорғау, қойылған сұрақтарға дәлелді жауап беру, тапсырманың практикалық мәселелерін шешу;	Тапсырманы ішінара орындау, пәннің практикалық міндеттерін толық шешпеу, қойылған сұраққа толық емес, бірақ дәлелді жауап беру; пән бойынша ғылыми тіл нормаларын сауатсыздау пайдалану;	Материалды үзік-үзік жеткізіледі, қисын мен дәйектілік бұзылады, нақты және семантикалық дәлсіздіктерге жол беріледі, пәннің теориялық білімі үстірт, біржақты қолданылады.	Тапсырманы шешуде ұтымсыз әдістің қолданылуы немесе жеткілікті ойластырылмаған жауаптың берілуі; тапсырмаларды шеше алмау, тапсырмаларды жалпы түрде орындау; нормадан асатын қателіктер мен кемшіліктер жіберу.	Тапсырмаларды шешу үшін білімді, алгоритмдерді қолдана алмау; қорытындылар жасай алмау. Сабаққа белсенді қатыспау.
Таңдалған әдістеменің	Тапсырманы толық орындау, қойылған сұрақтарға	Тұжырымдамалық материалды пайдалануда 3-4 дәлсіздікке, жалпылау	Негізделген ғылыми ережелердің қолданылуы туралы	Тапсырма өрескел қателіктермен орындалды,	Тапсырма орындалмады, қойылған сұрақтарға

ұсынылған практикалық тапсырмаға қолданылуын бағалау және талдау, алынған нәтиженің негіздемесі.	толық, дәлелді жауап беру, пәннің практикалық мәселелерін шешу; Ғылыми қағидалар, қолданылған әдістеме мен технологияның дәйекті, қисынды және дұрыс негіздемесі, сауаттылық, ғылыми тілдің нормаларын сақтау.	мен тұжырымдардағы кіші-гірім қателіктерге жол беріледі, бұл тапсырманың жалпы деңгейіне әсер етпейді.	тұжырымдар нақты емес және нәтижесіз, стилистикалық және грамматикалық қателіктер, сондай-ақ практикалық шешімнің нәтижелерін өңдеуде дәлсіздіктердің болуы.	сұрақтарға жауаптар толық емес, тұжырымдамалық материалдар мен дәлелдер нашар пайдаланылды.	жауаптар жоқ, талдау материалдары мен құралдары пайдаланылмады.